

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222646
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117222646.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobkyne: U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. XX, zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 36 857 513, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátenej názov: VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému spoločnosťou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., advokátska kancelária, Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 13Csp/261/2017-29 zo dňa 26.11.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„Žalobu zamieťa.

Žalovaný má nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu 26.10.2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 465,37 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 465,37 eura od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému a nahradiť trovy konania.

Žalobu odôvodnila tým, že ide o zmluvu o vydaní a používaní „Pôžičkovej karty N. V.“, č. XXXXXXXXXXXX, z 23.6.2004 na základe ktorej jej žalovaný poskytol úverový rámec, z ktorého vyčerpala sumu v celkovej výške 2.265,71 eura, jedná sa o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2007 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, poukázala na náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a), písm. e), písm. g) a § 4 ods. 5 tohto zákona.

Podľa žalobkyne zmluva neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. a), adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť podľa § 4 ods. 2 písm. e) a údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, preto je predmetný úver podľa § 4 ods. 2 písm. g) bezúročný a bez poplatkov. Zmluva tiež neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, preto žalovaný podľa nej nemá nárok v zmysle ust. § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch na úroky a poplatky z poskytnutého úveru.

Žalobkyňa dodala, že z úverového rámca vyčerpala finančné prostriedky vo výške 2.265,71 eura a zaplatila splátky vo výške 2.731,08 eura, a že žalovaný sa jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 465,37 eura s tým, že o skutočnosti, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, dňa 23.10.2017. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe žalobkyňa uviedla, že všeobecné súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a uviedol, že nárok žalobkyne je celý premlčaný. Poukázal na to, že, ako vyplýva z výpisu čerpania úveru žalobkyne, ktorý sama priložila ku svojej žalobe, je zrejmé, že naposledy v prospech ich spoločnosti poukázala finančné plnenie v roku 2008. Vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku žalobkyne uplatnenému jej žalobou, nakoľko celý nárok je premlčaný, a to v 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe.

Z listinných dôkazov a nespochybných tvrdení žalobkyne súd prvej inštancie zistil, že žalovaný žalobkyňu na základe zmluvy poskytol úverový rámec, z ktorého vyčerpala sumu v celkovej výške 2.265,71 eura a zaplatila splátky vo výške 2.731,08 eura. Podľa výpisu z kreditnej karty predloženého žalobkyňou finančné plnenie v prospech žalovaného poukázala naposledy v roku 2008, resp. jej posledná úhrada v prospech žalovaného (vo výške 2.200 Sk) bola uskutočnená 17.10.2008 (zúčtovaná 20.10.2008).

Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých bolo možné vyvodiť, že podľa jej interpretácie došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil, poznala (mala k dispozícii) a žalobu mohla podať od toho času, keď mala k dispozícii zmluvu a vedela čo a komu na jej základe plnila, a keďže poslednou z týchto skutočností bola jej posledná platba uskutočnená v súvislosti so zmluvou (ako plnenie, z ktorého mohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie žalovaného naposledy) dňa 17.10.2008, a žaloba bola podaná viac ako dva roky po tom, takto žalobkyňou uvažovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ak by aj bol, je už premlčaný. Premlčaný je jednak v subjektívnej premlčacej dobe, ale žaloba musela byť zamietnutá aj pre uplynutie objektívnej premlčacej doby. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, odvodzovaný z plnenia žalobkyne uhradeného žalovanému už viac ako tri roky pred podaním žaloby, bol nepochybne uplatnený aj po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej doby a pokiaľ žalobkyňa poukazovala na 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu (pri eventuálnom úmyselnom bezdôvodnom obohatení), ktorú odvodzovala len z postavenia žalovaného podnikajúceho v oblasti poskytovania úverov a porušenia spotrebiteľského práva, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018, z ktorého v obdobnej veci vychádzal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí vedenom pod sp.zn. 25Co/84/2018. Pre premlčanie preto žalobu zamietol. Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 451 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP, na základe úspechu žalovaného vo veci; konštatoval súčasne, že žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznať v zmysle ust. § 257 CSP nezistil a ani neboli tvrdené.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Pokiaľ súd prvej inštancie žalobu zamietol pre premlčanie, mal za to, že súd prvej inštancie sa dopustil pri chápaní inštitútu subjektívnej premlčacej doby začatia jej plynutia, omylu zásadného významu, pretože pre správne posúdenie premlčania je podstatné pochopiť čo znamená plynutie premlčacej doby odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, na ktoré nadväzuje § 107 Občianskeho zákonníka. Začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je viazané na preukázateľnú vedomosť oprávneného o dvoch skutočnostiach, a to o bezdôvodnom obohatení, oprávnený musí nadobudnúť vedomosť o tom, že ide o konkrétnu majetkovú ujmu určitého druhu a rozsahu vyčísliteľnú v peniazoch a druhou je subjektívna vedomosť o osobe, ktorá sa na úkor oprávneného obohatila. Pre kategóriu subjektívnosti, na rozdiel od kategórie objektívnosti platí, že podstatou je existencia vo vedomí, závislosť od vedomia, získanie vedomosti. Pre kategóriu objektívnosti je podstatou jej nezávislosť od ľudského vedomia. Objektívna premlčacia doba teda plynie od naplnenia skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia a subjektívna od vtedy, kedy ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané skutočne zistí, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a to bez ohľadu na to, že sa o tom mohol dozvedieť skôr. V spotrebiteľských veciach tak ide o získanie vedomosti o tom, že spotrebiteľ nemal platiť, nie o tom, že platil. Žalobkyňa uviedla, že nevedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad výšku istiny, od nej prijímal protizákonne. Žila v omyle, že tieto platby žalovaný prijíma v súlade so

zákonom, tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom ona verila tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou podľa zákona. Až od Združenia na ochranu spotrebiteľov sa dozvedela, že žalovaný od nej prijal platby v rozpore so zákonom a že jej predložil na podpis formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá vytvárala dojem, že na platby, na ktoré podľa zákona právo nemal, právo má. K premlčaniu nároku v subjektívnej premlčacej dobe podľa žalobkyne nedošlo a k premlčaniu nedošlo ani v objektívnej premlčacej dobe. Pokiaľ súd neakceptoval 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018 podľa žalobkyne z neho nevyplývajú závery, že by u veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery bolo úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa na úkor spotrebiteľa vylúčené. Podľa žalobkyne z tohto rozhodnutia naopak vyplýva usmernenie, čo je potrebné dokázať, že ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie a to v tom zmysle, že k všeobecným skutočnostiam (faktom) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov treba dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia, aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotnoprávneho, pri právnom posúdení zavinenia a to na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Na to je potrebné zistiť kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie. Podľa žalobkyne z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne posúdiť z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa žalobkyne k úmyselnému konaniu žalovaného došlo jeho konaním po uzatvorení vadnej zmluvy prijatím každej jednej splátky, ktorú zaplatila po splatení istiny, teda nie v čase prípravy a podpisovania zmluvy keď bezdôvodné obohatenie ešte neexistovalo, ale v čase prijímania jednotlivých splátok, na ktoré žalovaný nemal nárok. Ak pri posudzovaní úmyslu pri aplikácii 10-ročnej objektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať z hmotnoprávnej úpravy trestného práva, tak pri dokazovaní tohto úmyslu je potrebné vychádzať z právnej úpravy a praxe trestného procesu. Priamy dôkazom o úmysle veriteľa bezdôvodne sa obohacovať na úkor spotrebiteľa zo spotrebiteľských úverov by bolo priznanie takého úmyslu, čo však zrejme do úvahy neprichádza. Je preto potrebné vychádzať z právnej úpravy spotrebiteľských úverov, z klasifikácie veriteľa a predovšetkým z jeho konania. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej doby spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať. V každom prípade prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Obchodník profesionál vedel, že mu bola platba vyplatená v rozpore so zákonom a napriek tomu si platbu ponechal, chcel platbu prijať a prijal ju, vediac, že je to platba prevyšujúca spotrebiteľovi poskytnutú sumu a nepatrí mu z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, prípadne z dôvodu neplatnosti úverovej zmluvy. Objektívna 10-ročná premlčacia doba na premlčanie bezdôvodného obohatenia preto začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal. Je vylúčené, aby žalovaný ako profesionál nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby nad spotrebiteľovi poskytnutú sumu pri neplatných úveroch alebo nad istinu úveru pri bezúročných a bezpoplatkových úveroch. Je to sám veriteľ, ktorý pripravuje takéto neplatné úverové zmluvy alebo bezúročné a bezpoplatkové úvery. Žalobkyňa v odvolaní poukázala na viaceré rozhodnutia odvolacieho súdu podporujúce jej názory uvedené v odvolaní, argumentujúc taktiež tým, že ochrana slabšej strany sa stáva ústavnoprávnym princípom.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že vo vzťahu k premlčaniu je rozhodnutie súdu prvej inštancie zreteľné, jasné, zrozumiteľné a prehľadne štruktúrované. Súd prvej inštancie sa detailne vysporiadal s argumentáciou týkajúcou sa premlčania údajného nároku žalobkyne. Tvrdenia žalobkyne o údajnom úmysle žalovaného bezdôvodne sa na úkor žalobkyne obohacovať sa je podľa žalovaného nutné považovať za absurdné, z procesného hľadiska za nepreukázané, dôkazne nepodložené. Žalobkyňou eventuálne tvrdený úmysel ako najzávažnejšiu formu zavinenia, je potrebné dôsledne preukázať bezo zvyšku a bez akýchkoľvek rozumných pochybností. Nie je možné vychádzať z prezumpcie úmyslu ako uviedol aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. III. ÚS 448/2017-11 zo 04.07.2017. Podľa žalovaného za pomoci argumentu ad absurdum možno uzavrieť, že by išlo v prípade úmyslu o sebadeštrukčné konanie nemajúce žiadny racionálny základ; veriteľ predsa má záujem získať odplatu za poskytnutý úver prečo by mal preferovať získanie totožného plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia s rizikom súdneho sporu a dodatočných nákladov pred jeho získaním. Vo vzťahu k vlastnému vyjadreniu poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici. Žiadal preto,

aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil a priznal žalovanému voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania; žalobkyňa sa k predmetnému vyjadreniu žalovaného nevyjadrila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 18.06.2020 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalobkyne dôvodným nebolo.

5. Odvolacia argumentácia žalobkyne, vychádzajúc z obsahu odvolania a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie bola konštruovaná na tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie.

Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených podstatných tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05).

6. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazu alebo z vyjadrení strán nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav a vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodol správne.

9. Žalobkyňa, právne zastúpená, podala na súd prvej inštancie dňa 26.10.2017 žalobu, ktorou dôvodnosť nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia založila na tvrdení o tom, že zmluva o vydaní a používaní „Pôžičkovej karty N. V.“, č. XXXXXXXXXXXX z 23.06.2004 nemá náležitosti vyžadované Zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Konkrétne zvýraznila, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. a), e) a g) zákona, poukajúc taktiež na to, že veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok, ktorý nebol uvedený v zmluve. Podľa žalobkyne nakoľko vyčerpala finančné prostriedky vo výške 2.265,71 eura a zaplatila splátky 2.731,08 eura, žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 465,37 eura o čom sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 23.10.2017. V žalobe tiež uviedla, že vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo ako úmyselné konanie vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu sa na úkor spotrebiteľov, čo má za následok 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

10. Z vyjadrenia žalovaného k žalobe vyplýva, že žalovaný vzniesol námietku premlčania v objektívnej premlčacej dobe. Žalobkyňa sama predložila súdu doklady, z ktorých vyplýva, že naposledy poukázala žalovanému finančné plnenie v roku 2008, jej nárok je preto premlčaný. Tvrdenia žalobkyne v žalobe o úmyselnom bezdôvodnom obohatení považoval žalovaný za nepreukázané a dôkazne nepodložené. Na predmetné vyjadrenie, ktoré bolo právnej zástupkyňi, cestou jej právneho zástupcu, doručené 22.01.2018 žalobkyňa nereagovala.

Zo spisu nevyplýva, že by žalovaný vzniesol inú námietku premlčania než námietku uplynutia objektívnej premlčacej doby.

11. Námiетка premlčania je hmotnoprávnym prostriedkom procesnej obrany, ktorú súd posudzuje podľa obsahu tohto prostriedku. Je totiž na vôli strany o aký skutkový základ chce oprieť námietku premlčania. Súd nesmie námietku riešiť na skutkovom základe, ktorý je zo spisu síce zrejmý, ale neprednesený (NS Rv I. 2131/31, Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ve věcech občanských, č. 12377).

Ako vyplýva z citovaného súdneho rozhodnutia, ktoré je doposiaľ súdnou praxou, ale aj právnou teóriou prijímané (Promlčení z prohluky, Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha, 2013, str. 56), nebolo na mieste, aby sa súd prvej inštancie zaoberal uplynutím subjektívnej premlčacej doby, nakoľko zo strany žalovaného bola vznesená len námiетка uplynutia objektívnej premlčacej doby na tom skutkovom základe, že žalobkyňa plnenie v prospech žalovaného naposledy poukázala v roku 2008. V tomto zmysle bolo bez právneho významu, aby sa súd prvej inštancie zaoberal hodnovernosťou alebo akýmkoľvek iným aspektom relevantnosti potvrdenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré súdu prvej inštancie predložila žalobkyňa.

12. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

13. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa úver, ktorý jej bol poskytnutý na základe zmluvy o vydaní a používaní Pôžičkovej karty N. V., č. XXXXXXXXXXXX z 23.06.2004 zaplatila, pričom poslednú úhradu realizovala dňa 17.10.2008. Žalobu o vydanie ňou tvrdeného bezdôvodného obohatenia podala na súde 26.10.2017. Je teda zrejmé, že žalobu podala po uplynutí všeobecnej 3-ročnej objektívnej premlčacej doby ako to súd prvej inštancie v rozsudku uviedol.

15. Žalobkyňa mala za to, že pri posudzovaní toho, či nedošlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko žalovaný sa na jej úkor obohatil úmyselne, pričom uvedeným argumentovala už v žalobe s poukazom na to, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov porušujúcich spotrebiteľské právo ako úmyselné konanie.

16. Vo všeobecnosti platí, že o úmysle získať bezdôvodné obohatenie je možné uvažovať vtedy, pokiaľ je získanie majetkového prospechu bez dôvodu primárnym cieľom obohateného, tiež vtedy, ak je predpokladaným vedľajším aktívom zámernej činnosti smerujúcej prioritne k dosiahnutiu iného výsledku. Platí taktiež, že dôkazné bremeno na preukázanie úmyselného konania je na tom, kto tvrdí, že niekto iný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, že v čase vzniku bezdôvodného obohatenia existoval na strane obohacujúceho sa úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Nadobudnutie majetkového prospechu takýmto spôsobom pri preukázaní úmyslu v konkrétnych skutkových okolnostiach je možné považovať za úmyselné bezdôvodné obohatenie.

17. Žalobkyňa bola v konaní od podania žaloby právne zastúpená advokátom. K žalovaným vznesenej námietke premlčania uplynutím objektívnej premlčacej doby do času než o jej žalobe rozhodol súd prvej inštancie neuviedla nič ďalšie než to, čo uviedla v žalobe. K možnému úmyslu žalovaného odkázala len na to, že súdy opakovane konanie spotrebiteľov porušujúce spotrebiteľské právo vyhodnotili ako konanie úmyselné. Vzhľadom na to, že žalobkyňa bola v konaní zastúpená advokátom, mohla prostriedky procesného útoku aj prostriedky procesnej obrany uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí keďže v zmysle § 291 ods. 3 CSP ustanovenie § 296 CSP, podľa ktorého spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej a ustanovenie o sudcovskej koncentrácii konania, zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú, sa na ňu nevzťahovalo. Úmyselné konanie zo strany žalovaného k tvrdenému bezdôvodnému obohateniu tak preukázané nebolo. Úmyselným bezdôvodným obohatením v spotrebiteľských právnych vzťahoch sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 1Cdo/238/2018 z 18.10.2018, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie, v ktorom je uvedené, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľ).

Vychádzajúc z právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí jednej z najvyšších súdnych autorít, s ktorým sa odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie stotožňuje, je možné uzavrieť, že žalobkyňa, ak mala za to, že žalovaný sa na jej úkor obohatil, mala podať žalobu pred uplynutím 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. Len v takom prípade bol by jej nárok uplatnený bez rizika, že protistrana sa bude brániť námietkou premlčania, úmyselné konanie žalovaného preukázaným nebolo. Odvolacou argumentáciou žalobkyne vo vzťahu k subjektívnej premlčacej dobe sa odvolací súd nezaoberal, nielen preto, že subjektívna premlčacia doba plynie len v rámci objektívnej premlčacej doby, ale predovšetkým preto, že námietka premlčania subjektívnej premlčacej doby nebola žalovaným ani vznesená.

18. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako rozsudok vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane správneho výroku o nároku na náhradu trov konania, ktoré zodpovedalo výsledku sporu, t.j. neúspechu žalobkyne v prvoinštančnom konaní.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 CSP podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, odvolací súd mu preto voči žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, t.j. v rozsahu 100 %. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.